

Nr 106
Aprill
2026

Kalmetu Sõna
ajaleht asutatud 1995. a
16. detsembril

Emakeelepäev Kalmetu koolis

Läheneva emakeelepäeva puhul kohtus koolipere illustraatorite Joonas ja Elina Sildrega. Nende illustatsioone võib leida mitmetes aabitsates, õpikutes ja raamatutes. Suur valik nende illustreeritud raamatuid on laenutatavad ka meie Tänassilma raamatukogus.

Joonas Sildre on loonud koomiksivormis graafilised romaanid „Värviline Mägi“ ja „Arvo Pärt. Kahe heli vahel“. Sel aastal pälvis ta ka Presidendi Valgetähe V klassi teenetemärgi illustreerimise ja koomiksikultuuri edendamise eest.

Uus konkurss „Naljaked koolilood!“

Mida teha?

- Kirjuta käsitsi loetava käekirjaga naljakas koolilugu.
- Jutt peab mahtuma ühele A4 lehele.
- Väldi sodimist ja kirjuta ilusa käekirjaga.

Lisa juurde illustatsioon:

- Joonista pilt käsitsi või digitaalselt.
- Pildi võib teha samale lehele või eraldi lehele.

Tööde esitamine:

- Too töö Karini kätte või
- saada karin.magi@kalmetukool.ee

1.–3. klassi õpilased võivad loo kirjutamata jätta ja ainult joonistada.

Tähtaeg: 30. märts

Parimaid ootavad auhinnad!

Soovime kõigile loovat sulge, julgeid ideid ja rõõmu joonistamisest – las naljakad koolilood sünnivad!

Tekst ja fotod Karin Mägi (Kalmetu kooli projektijuht)

Kolme kooli spordikohtumine Kalmetul

Kolmapäeval, 26. novembril kell 9.00-14.00 toimus Kalmetu Koolis kolme kooli (Holstre Kool, Kolga-Jaani Kool, Kalmetu Kool) spordikohtumine „Rohkem kui 60!“. Igas meeskonnas 8 liiget (2 õpetajat ja 6 õpilast 7.-9. klassist).

Projekt kannab just sellist nime, sest statistika põhjal on iga kolmas poiss ja iga neljas tüdruk ülekaaluline ning liigub aktiivselt vähem kui soovituslik 60 minutit päevas. Kalmetu noored

juhtisid sellele tähelepanu ning andsid oma ägeda panuse just 26. novembril, kodanikupäeval, et tuua noortesse rohkem liikumise ja edasise koos tegutsemise soovi.

Võistkonnad võistlesid päeva jooksul järgmistel spordialadel:

võrkpall, reaktsiooniseina väljakutse (Spordi- ja Olümpiamuseumist), teatejooks, terviseteemaline kodanikupäeva viktoriin.

Osalejaid ootas soe lõunasöök, päeva lõpus maitsev suupistelaud koos karikate ja medalitega.

Projekt on rahastatud Viljandi valla noortevolikogu omaalgatusprojektide toetusmeetmest. Projekti eestvedajaks on Kalmetu Kooli 8. klassi neiu Tuule Roosjärv, mentor Karin Mägi.

Tulemused olid järgmised:

I KOHT Kalmetu

II KOHT Saarepeedi

III KOHT Kooga-Jaani

Kalmetu meeskonda kuulusid õpetajad Keiti ja Merit, õpilased Tanawin, Teodemar, Romet, Robin, Tuule ja Piibe.

Aitäh ettevalmistavale ja ürituse läbiviimisele kaasa aidanud meeskonnale - Silver, Anne, Keiti, Merit, Tiiu, Sandra, Kristjan, Oliver ja eriti meie tubli Tuule, kes oli selle vahva projekti autoriks!

Hoiame liikumisrõõmu ja spordime aktiivselt rohkem kui soovitulik 60 minutit päevas!

Karin Mägi (projekti mentor)

Reaalainete võistluselt tuli Kalmetule medal!

5. detsembril toimus Mustla Rahvamajas professor Jaan Depmanile pühendatud nuputamisvõistlus, kus osales kaheksa neljaliikmelist 8.-9. kl võistkonda ja kuus kolmeliikmelist 10.-12. kl võistkonda.

5 tundi pingsat ajutööd tõi 8.-9. kl arvestuses Kalmetu Kooli esindusele 3. koha!

I koht Viljandi Kesklinna Kool I (Bianca Objärtel, Hanna Miia Haljas, Maarja Eliise Tiitus, Gelli Õunap õp Eva Ool, Anneli Luik, Rene Sadam) 86,5 punkti.

II koht Viljandi Jakobsoni Kool (Marelle Saar, Ramon Ant, Gerdo Mälga, Semen Kiiakh õp Tiina Vilberg) 67 punkti.

III koht Kalmetu Kool (Romet Grünberg, Thomas Michael Herm, Jandre Lahesoo, Siirus Roosjärv õp Sirje Pöder) 67 punkti.

Suur tänu meie reaalainete õpetajale, Sirje Pöder!

Karin Mägi (projektijuht)

Meie kooli võistkond

Kalapäev Kalmetul

Reedel käis meie koolis Anu Metsar. Hommikul ma ootasin väga, millal ta tuleb. Anu oli väga tore. Siis läksime õppekööki. Me mängisime mängu, näiteks kalapüüdmist, rõnga viskamist, kala püüdmise teadmist ja kala suuruse mälumängu. Ja õppisime kalu, näiteks karpkala, tuuri, vikerforelli, jõeforelli, ja säga. Tegime räimekrõpsu. Kala puhastamine oli rõve, aga me saime teada, kas on emane või isane. Emasel oli kalamari sees, isasel ei olnud. Pärast sõime krõpsud ära. Need olid nii head. Mulle meeldis see päev.

Deisy - Adeele Tšernauskas, 3. klass

Jaanuarikuus said 1.–3. klassi õpilased osa põnevast kalaprogrammist, kus avastati Eesti kalade mitmekesine maailm nii teoorias kui ka praktikas.

Õppeprogrammi käigus:

- ◇ õpiti tundma Eesti kalaliike, nende eluviisi ja elupaiku
- ◇ saadi teadmisi kalapüügist, kalade kaitsesest ja loodussäästlikust käitumisest
- ◇ tutvuti kala sise- ja välisehitusega
- ◇ õpiti räime puhastama ning valmistati sellest maitsev roog

Karin Mägi (huvi-ja projektijuht)

Loovusringi lapsed käisid pealinnas meisterdamas.

Teadsin, et Tallinnas on üks imeline naine, kes oma väikses käsitööpesas erinevaid töötubasid teeb, seda nii lastele kui ka täiskasvanutele. Mulle tuli mõte juba oktoobris, et loovusringi lapsed väärivad pealinna minekut. Plaan küpses peas ja arutlesin ka õpetajatega, kokkuvõttes nägi meie päev välja nii, et alustuseks sõime oma võileivad Teeme Teistmoodi käsitöö pesas. Meile pakuti sooja teed ja piparkooki.

Alustasime meisterdamisega, Jaanikal oli välja mõeldud meile tindi puhumise töötuba, kus valmisid kaart ja šokolaaditasku. Lapsed polnud varem sellise tehnikaga kokku puutunud ja said erinevaid näpunäiteid juhendajalt, kuidas pilt kõige ilusam välja tuleb. Peale paaritunnist meisterdamist olid lapsed juba valmis uuteks tegudeks. Sõitsime bussiga Pika Hermani torni lähedusse ja jalutasime sealt oma grupiga vanalinna. Saime vaadata suurelt vaateplatvormilt Tallinna ilusaid vaateid, edasi liikusime Raekoja platsile ja vaatasime üle pealinna jõulukuuse. Laste üllatus oli suur, kui jõuluvana kontorist astus välja jõuluvana, kutsus lapsi sisse ja palus lastel laulda. Kõik lapsed said jõuluvanalt ka magusa üllatuse.

Peale väikest tiiru Raekoja platsil siirdusime bussile ja tagasisõit võis alata.

Imeline detsembri päev saigi otsa. Lapsed olid elevust täis ja rõõmsad!

Eena Verhovõh- sotsiaalpedagoog

Viljandi valla kaasava eelarve konkursi võit on MEIE!

ME TEGIME SELLE ÄRA, KALMETU!

Viljandi valla kaasava eelarve konkursi võit on MEIE — ja peatselt tõuseb vana väsinud palliväljaku asemele uus ja uhke multiarena! 🏐 🏐 🏐

Imeline! Õuema algab Kalmetult!

See võit ei sündinud iseenesest. Selle tõi meeskonnatöö — päris kogukonna jõud.

Aitäh kõigile, kes hääletasid ja kaasa elasid!

Panustasid õpetajad, õpilased, lapsevanemad, vilistlased, külaelanikud ja sõbrad lähedalt ning kaugelt.

Iga hää luges. Iga jagamine aitas. Iga toetus oli oluline.

Eriliselt suur kummardus lapsevanematele, kes võtsid kõigile avatud õueala sportimistingimuste parandamise lausa südameasjaks.

Helistati, jagati, kutsuti, arutati, kurdeti ja rõõmustati — seda kõike ainult ühe eesmärgi nimel, et Kalmetu noortel oleks parem, turvalisem ja inspireerivam koht, kus liikuda ja mängida.

Pallimängus tuuakse võit ikka meeskonnatööna.

Uus multiarena tuleb — koos tegime selle võimalikuks!

Aitäh, Kalmetu pere!

Pildil Kalmetu Kooli mängujuhid - aktiivsed õpilased, kes õpetavad noorematele üks kord nädalas erinevaid liikumismänge

Tartu rahu tähistamine meie koolis

**Rahvas, kes mäletab oma ajalugu,
teab, kuhu ta teel on.“**

— Jaan Tõnisson

2. veebruaril 1920 sõlmiti Tartus Eesti Vabariigi ja Nõukogude Venemaa vahel rahvusvaheline leping, millega lõpetati Vabadussõda ning Nõukogude Venemaa tunnustas Eesti Vabariigi iseseisvust.

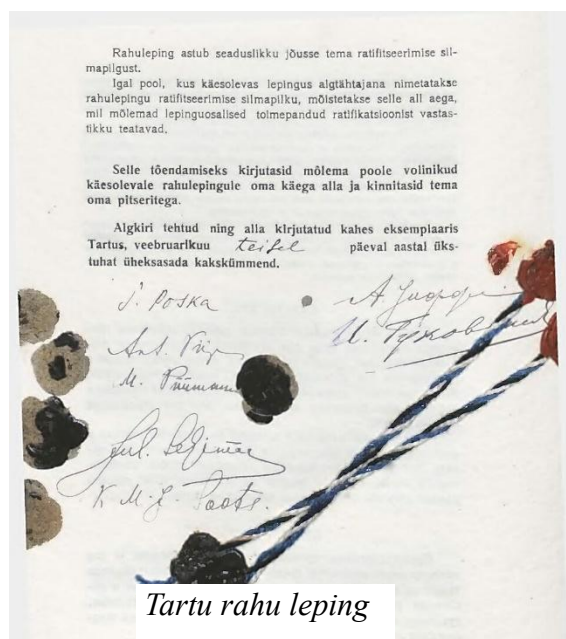
Kalmetu Kool tähistas Tartu rahu 106. aastapäeva, meenutades kohalikku riigimeest Jaan Tõnissoni, osaledes teemakohases viktoriinis ning kuulates pillimängu. Sündmust vedasid ajalooõpetaja Sandra Sammler koos 9. klassi õpilaste Mia ja Hanna-Liisaga.

Hanna-Liisa ja õpetaja Sandra näitavad Jaan Tõnissoni

Õpetaja Sammler mängib

Tartu rahu leping

Minu talvine koolivaheaeg

Minu talvine koolivaheaeg oli väga tore ja sündmusterohke.

Jõulude ajal olin koos oma perega kodus. Kaunistasime kuuse, ema küpsetas lihapirukaid, kringlit ja tegi ka teisi jõulutoite, siis jäin ootama jõuluvana.

Jõuluõhtul sain toredaid kingitusi ja veetsin mõnusalt aega koos perega. Uut aastat käisime vastu võtmas ühe tuttava pool. Seal oli väga lõbus, sest saime koos mängida, süüa maitsvat toitu ja vaadata ilutulestikku. Jäime sinna ka ööseks.

Käisin ka perega Taagepera Talvevõlumaal. Seal oli palju ilusaid valguseid ja jõuluteemalisi kujusid. Mulle meeldis jalutada ja vaadata, kuidas kõik säras ja helendas. See oli väga muinasjutuline koht. Lõppenud koolivaheaeg jääb mulle kauaks meelde, sest sain puhata, lõbutseda ja aega veeta nii perega kui ka sõpradega.

Oskar Kõll, 4. klass

Hoolivus teeb koolipäeva rõõmsaks

Meie koolis juhtub iga päev palju põnevat. On õppimist, naermist ja vahel ka väikseid muresid.

KIVA-kool tuletab meile meelde, kui tähtis on olla hooliv. Hoolivus aitab kõigil end koolis hästi tunda ja muudab päeva palju rõõmsamaks. Hoolivus tähendab seda, et me oleme üksteise vastu sõbralikud. Näiteks ütleme hommikul „tere“, aitame sõpra, kui tal on raske ja kutsume kedagi mängima, kui ta on üks. Vahel piisab ka ühest naeratusest või heast sõnast, et kellegi tuju paremaks teha. Kui märkame, et kedagi kiusatakse, siis ei vaata me lihtsalt pealt. Hooliv laps ütleb, et see ei ole okei, või räägib sellest õpetajale.

KIVA õpetab meile, et koos saame kiusamise lõpetada. Kui hoiame kokku, on kiusamisel palju raskem olla.

Hooliv saab olla ka internetis. Enne kui midagi kirjutame, mõtleme, kas see on sõbralik. Hea kommentaar võib kellegi päeva rõõmsaks teha, aga halb sõna võib väga kurvaks teha.

Hoolivus on lihtne ja tore. See ei maksa midagi, aga annab palju tagasi. Kui oleme üksteise vastu lahked ja abivalmid, on meie kool koht, kuhu on alati hea tulla. Teeme nii, et hoolivus oleks meie koolis iga päev, mitte ainult siis, kui meid palutakse.

Omar Rimmel, 4. klass

Õnnetus koolis

Kolmapäev, 17. detsember oli alguses täiesti tavaline koolipäev. Ennelõunal oli meil kaks matemaatikat, inglise ja eesti keel. Seejärel tuli muusikatund, mille ajal tegime proovi jõulukontserdiks. Pärast seda algas meie viimane tund- kehaline.

Õpetaja tegi ettepaneku teha tund väljas. Teised, peale minu, tahtsid minna tõuksidega sõitma. Mulle see eriti ei meeldi. Õnneks lubas õpetaja mul niisama jalutada.

Ma läksin koolimaja hoovi, et veidi kiikuda. Nägin, et üks töömees oli trosslaskumise raja juures ja tegi seal midagi. Ma ei vaadanud täpsemalt. Järsku kuulsin hästi kõva karjatust. Esialgu ei saanudki aru, kas see oli mehe või naise hää. Selline hää nagu keegi oleks kusagile vahele jäänud ja väga haiget saanud. Vaatasin ringi ja siis see töömees hõikas mulle, et palun kutsu mõni täiskasvanu. Ma sain aru, et ta oli oma sõrmega kuskile vahele kinni jäänud, rohkem ei julgenud ma vaadata. Jooksin koolimajja ja nägin õpetaja Keitit. Ütlesin õpetajale, et üks mees vajab väljas abi. Õpetaja Keiti läks õue. Ta tuli mõne hetke pärast tagasi ning kutsus Eena appi. Õpetaja helistas 112. Samal ajal tulid ülejäänud minu klassikaaslased rattasõidult tagasi ning ma rääkisin neile, mis oli juhtunud. Õpetaja Keiti palus, et me lähleks välja ning näitaks kiirabile teed, kuhu ta tulema peab. Me tegime seda.

Hoovi peale meid ei lastud. Mõne aja pärast tuli koolimaja juurde ka suur päästeauto ning päästjad vedasid mingi lindi ümber sellele kohale, kus õnnetus juhtus. Töömees viidi kiirabiga haiglasse. Õnneks vist midagi hullu ei olnud, sest ma kuulsin, et ta tuli samal päeval kooli juurde tagasi ja lõpetas oma töö.

Mul on hea meel, et ma ei läinud sellel päeval koos teistega tõuksidega sõitma, vaid läksin hoopis koolihoovi. Peale minu ei olnud sellel hetkel seal hoovis kedagi, kes oleks töömehele abi kutsunud. Olen õnnelik, et sain teda aidata.

Emili Laur, 4. klass

Päkapikujaht

See oli normaalne koolipäev, kui õpetajal tuli mõte, et teeks päkapikujahi üheksanda klassile.

Me pidime peitma oma päkapikud õue, et üheksas klass saaks neid otsida. Päkapikud meisterdasime me ise kunstiõpetuse tunnis. Iga laps tegi ühe päkapiku. Me pidime ise otsima koolimaja juures koha, kuhu päkapikk peita. Mina peitsin oma päkapiku vana kuuri alla, sest ma arvasin, et sealt ei leia keegi päkapikku üles. Kui 9. klassi õpilased olid päkapikud üles leidnud, siis läksime koos nendega klassi ja vaatasime videot jõuluvanast.

Järgmisel aastal teeme ehk uue päkapikujahi.

Johannes Võsu, 4. klass

Mida tähendab mulle olla eestlane

Minu jaoks tähendab olla eestlane palju rohkem, kui lihtsalt see, et ma elan Eestis või räägin eesti keelt. See on osa minust, minu elust, mõtetest ja tunnetest. Ma ei mõtle selle iga päev, aga tean, et mida vanemaks saan, seda rohkem ma mõtlen, kui tähtis on minu jaoks see, et olen eestlane. Kõigepealt tähendab eestlane olemine minu jaoks eesti keel. See keel on mu emakeel. Selles keeles ma mõtlen, unistan ning räägin. Eesti keel ei ole lihtne, aga just see ongi eriline meie keele osas. Kui ma kuulen eesti keelt, tunnen ma end koduselt. Meie eesti keel seob meid meie mineviku ja kultuuriga ning aitab hoida rahvust elus. Samuti on minu jaoks väga tähtis Eesti loodus. Meil on palju metsi, järvi ja palju ilusaid kohti, kus saab rahulikult aega veeta. Mulle meeldib see, et Eestis on neli erinevat aastaaega, sest igaüks on neist omamoodi kaunis. Kevadel on kõik värsked ja uus, suvel saab olla palju õues ja puhata, sügisel on loodus värviline ning talvel on vaikne ja rahulik. See kõik on nii imeline. Eestlane olemine tähendab ka meie ajalugu ja vabadust. Meie rahvas on pidanud oma keele ja riigi eest palju võitlema. Me ei ole alati olnud vabad, kuid õnneks ei andnud me alla. See paneb mind mõtlema, kui tähtis on hinnata oma riiki. Ma saan avaldada oma arvamust ja olla see, kes tahan. Ma tunnen uhkust, et olen eestlane. Samuti tähendab minu jaoks olla eestlane ka teatud iseloomujooned. Eestlased on tihti vaiksed ja tagasihoidlikud, aga samas ausad ja töökad. Me ei pruugi alati oma tundeid välja näidata, kuid siiski hoolime üksteisest. Kui keegi on hädas, siis oleme alati valmis aitama. See on eriti oluline rasketel aegadel. Lisaks tähendab eestlane olla minu jaoks kultuuri ja traditsioone, laulupidu, rahvuspühad ja vanad kombes ühendavad inimesi. Need hetked panevad mind tundma, et kuulun millegi suurema hulka. See annab kindlustunde ja uhkuse oma rahva üle. See kõik tähendab mulle olla eestlane. Ma armastan oma keelt, isegi siis kui see on raske, loodust ja samuti rahvast. Ma hindan väga meie armast Eestit. Ma soovin hoida meie kultuuri ning väärtusi. Olen uhke, et olen eestlane ja tahan seda olla kogu oma elu.

Katariina Laur, 8. klass

Me elame Eestimaal,
see on meie kodumaa.
Siin on palju metsi
ja Adeele müüb meil jätsi.

Täna on Tartu rahu päev,
seda sa ka kooli stendilt näed.
Meil on palju põlde,
jaanipäeval igas külas põleb lõke.

Isabella Rimmel, 8. klass

108
Kaunis Eestimaa,
imeilus oled sa,
sada kaheksa!

Katariina Laur, 8. klass

Valmas elan ma
koos emaga.
Seal ilusad puud kasvavad
ja linnud vastavad.

Küla on väike
ja õues paistab päike.
Siin püütakse kala,
aga pikkus pole sama.

Siin on noored ja vanad
ja Kristjanil on kanad.
Keegi ei taha paha
ja mina tahan raha.

Evelyn Juhkamsoo, 8. klass

Kodumaa

Eestimaal tuleb sünnipäev,
Soomest sadamasse jõuab laev.
Heiskame me Eesti lipu,
mis läheb lipuvarda tippu.

Sööme palju vürtsikilu,
ja naudime me Eestimaad ilu.
Laulame kõik hümnid
ning naudime koos veedetud tunde.

Adeele Soovere, 8. klass

Minu kodumaa,
on ka teie isamaa.
estoinenglish on släng,
see on noorte sõnade mäng.

Eesti riik saab 108!
Järgmine aasta juba 109!
Meil on oma traditsioonid
ja mina pole käinud petitsioonil.

Brigite Oja, 8. klass

Minu kodumaaks on
meie armas Eestimaa,
mina elan Kalmetul,
siin lähedal on kalmistu.

Eesti saab 108!
Siin elamist ma ei kahetse.
Käin kenasti koolis ma,
varsti koju saan ka.

Indrek Voit, 8. klass**Rahu**

on see, kui on vaikne,
kui hindeks saan viie,
see, kui vaatan telekat,
kui koolis on hea söök,
kui keegi pole tülis,
kui klaveritunnis läheb ruttu,
kui saan kiita,
kui saab Adeelega kelgutada,
kui tund jääb ära,
kui on asendaja.

Isabella Rimmel, 8. klass**Rahu**

on, kui saaksin
koolist varem koju,
see tunne, kui sõidan autoga õhtul ringi,
need toredad ajad koos oma õega,
see reis, kuhu lähen pea,
see jook, mida peale kooli joon,
need sõbrad, kellega saab koos naerda,
see hea tunne, kui pere saab hästi läbi,
need soojad suve ilmad,
ning mu armas kass, kes mind kodus ootab.

Katariina Laur, 8. klass**Rahu**

On, kui keegi ei sega mind.
On, kui saan enda toas olla vaikselt.
On, kui saan häid hindeid.
On, kui pole stressi.
On, kui lõpuks saan magada.
On, kui saan raha.
On, kui saan parima sõbraga hellata.
On, kui saan talle külla minna.
On, kui emps ei karju mu peale.
On, kui mu kass magab õõsel minu juures.

Evelyn Juhkamsoo, 8. kl

Heliväljendusluule

Hommikul kell tirises
trrr, trrr.
Üles tulid
hops, hops.
Telefon kukkus maha
põmdi, põmdi.
Läksin kodust ära
tümpa, tümpa.

Triinu Müür, 7. kl

Pärast kooli hakkasin koju minema.
Auto möödus trrrrr trrrrr trrrrr.
Jõudsin koju, kuulsin linnulaulu tssr tssr tssr.
Uks liikus õõääu üüüüüüäue.
Õhtul läksin voodi.
Kuulsin ema norskamas hhhhhhrhrrrr hrrrhrrhrhrr.
Ja jäingi magama.

Andri Ärm, 7. kl

Haikud

Valge vaikus maas
Külm hingab üle metsa
Järv on jäätunud

Triinu Müür, 7. kl

Taevas hallikas.
Ka päike tuleb välja.
Lume sulatab.

Taavi Salumaa, 7. kl

Rähn toksis vastu
puud:
toks, toks.
Koksisin muna,
muna läks katki:
prõks, prõks. Auto
sõitis:
vroom, vroom.
Auto sõitis kraavi:
karmauhh.

Taavi Salumaa, 7. kl

Mulle meeldib soe
Päevitan ma iga päev
Ilm on väga hea

Kertu-Mia Karu, 7. kl

Kalmetu Sõna toimetis: ene.toomsalu@kalmetukool.ee Ene Toomsalu, Karin Mägi, Tanawin Boonraunya, Anne Voltšek, Eena Verhovõh, Adeele Soovere, Isabella Rimmel, Katariina Laur, Evelyn Juhkamsoo, Indrek Joann Voit, Brigitte Oja